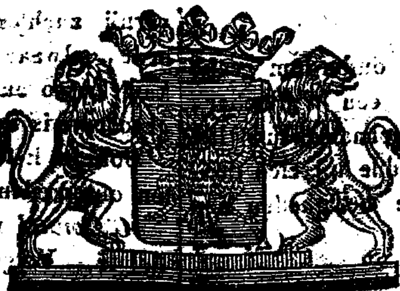
N°. 26. A°. 1839.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag 12 Februarij.

[illegible] sedert 1830.

(Vervolg van N°. 22.)

H[illegible] Berlijn, dat, tot grondslag der Pruissische eenheid, het [illegible] der staatkundige vrijheid niet wilde, besluit zijne kracht te putten [illegible] protestantsch beginsel, hetwelk de monarchie gegrond had tegen-[illegible] het Duitsche rijk. Sinds twintig jaren vertoont Berlijn zich aan Duitschland als het middelpunt van den hervormden geest, en tevens als het voorbeeld der verlichte en vooruitgaande regeringen buiten de constitutionele theoriën. Dit beginsel onderscheidde het van Oostenrijk, terwijl het tevens tot bolwerk diende tegen Frankrijk. De heer ANCILLON zeide in 1818: »Het is geene drievoudige linie van vestingen, wat ons tegen Frankrijk zal verdedigen, maar de metalen wal van het protestantismus." Dit denkbeeld [illegible] behoorde overeenkomstig de voorzigtigheid en vooral overeenkomstig den eerbied, aan het geloof verschuldigd, ten uitvoer te worden gebragt.

Het plan om beide hervormde eeredienten zamen te smelten tot eene nationale godsdienst was de voorname gedachte van FREDERIK WILLEM III; en de *Evangelische kerk* werd gevestigd op grondslagen, zoo al niet duurzaam, althans vrij algemeen goedgekeurd (1).

Maar die taak was niet de zwaarste; er bleef er nog eene over, en hier ontmoette men eenen tegenstand, wiens einde nog moeijelijk te bepalen zijn zou, en die een nieuw licht op den toestand des lands verspreidt. Vijf zesden der bevolkingen, aan Pruissen door het Weener congres toebedeeld, beleden het catholicismus, en die godsdienst heerschte bijna zonder uitzondering in de Rijn-provinciën, welke het vooral gold met dien anti-Franschen geest te bezielen, dien men noodig achtte om het werk van 1815 te bevestigen.

De koning van Pruissen, wien het gelukt was, door middel van hooge bezoldiging, LUTHER en CALVIJN in vrede te doen leven, vleide zich misschien, langzamerhand, en van generatie tot generatie, al de scherpe hoeken der catholieke leer te vereffenen; hij geloofde misschien, allengs op den [illegible] geest der Roomsche kerk, hare uiterlijke hierarchie zorgvuldig [illegible] te zullen kunnen werken om de punten te zien wijzigen, welke [illegible] geloof als scheidsmuur [illegible] volgelingen en de [illegible]

Wat hiervan zij, [illegible] het Pruissische gouvernement, sinds 1815, door de administratie, door het onderwijs, door de pers, door de tallooze middelen, waarmede een sterk [illegible] de zeden en het belang.

Het concordaat, in 1821 met den heiligen stoel gesloten, [illegible] Pruissische regering op het bestuur der katholieke kerk regten in, welke, wel is waar, niets buitenmatigers inhielden dan die, welke aan de Fransche regering werden toegestaan, volgens de organieke wetten en keizerlijke dekreten. Maar in Pruissen geschiedt de toepassing dier bepalingen door ministers en provinciale gouverneurs, die allen vreemd zijn aan het catholicismus, somtijds wantrouwend zoo al niet vijandig jegens hetzelve. In de hooge administratie, in de eerste militaire rangen vindt men schier geene katholieken (2). Het leger en de universiteiten zijn twee magtige middelen ter beschikking der regering om op het volk en de beschaafde klassen te werken.

De godsdienstbedeeling des legers is protestantsch, althans in vredestijd, de bijwoning der predicatie is verpligt. De Westfaler, de Silezier, de inboorling der Poolsche of Rijn-provinciën, vermengd onder de Lutherschen van Oud-Pruissen, begrepen onder de geestelijke jurisdictie van eenen veldprediker, volgens het kerkelijk besluit van 1832, brengen aldus verscheidene jaren van hun leven door in eene atmosfeer, waar het geloof hunner kindschheid althans geen voedsel zal vinden.

Door middel van het academisch onderwijs oefent de regering invloed op de katholieke geestelijkheid, en poogt ten voordeele van een godsdienstig eclecticisme die rationele strekking te bevorderen, welke zich meer en meer in Duitschland ontwikkelt. Er is niet eene katholieke universiteit voor meer dan 5 millioen onderdanen, welke die godsdienst belijden. Twee universiteiten slechts zijn gemengd, die van Bonn en Breslau; de andere blijven uitsluitend protestantsch. Buitendien is te Bonn, even als te Breslau, de koninklijke commissaris protestantsch, en hebben de bisschoppen geenen regtstreekschen invloed op de keus der professoren van de katholieke theologie; zij kunnen slechts bezwaren tegen hunne orthodoxie bij den minister opperen.

Hieruit is gevolgd, dat, vooral in Silezië, het dogmatische catholicismus zeer gewijzigd is. De vrije verklaring der symbolen schokt er elken dag meer de grondslagen der leer. Aan den Rijnoever bevorderde het onderrigt van Dr. HERMES dit werk evenzeer, reeds begunstigd door de vrijere zeden en de inschikkelijker tucht. Dus zag het Pruissische gouvernement niet zonder eenig ongenoegen een pauselijk breve de Hermesiaansche leer afkeuren, »daar zij den twijfel als grondslag van alle theologisch onderrigt voordroeg, en tot stelling aannam, dat de rede het eenige middel was om tot de kennis der hoogere waarheden te geraken (3)."

Een geschrift, uit eene officiële bron, noemde onlangs deze afkeuring »den eersten stap van het hoofd der kerk, om de ontwikkeling der katholieke wetenschap in Duitschland te stuiten (4)." Het zal derhalve niet verwonderen, dat de publicatie van dit breve in alle provinciën der monarchie verboden werd. [illegible] de vreemde bladen het ter kennis van de katholieken hadden gebragt, openbaarde er zich eene ligte scheuring onder de geestelijkheid, naardien de meerderheid zich aan de uitspraak van Rome hield, terwijl een ander gedeelte weigerde een breve te erkennen, hetwelk niet officieel afgekondigd was *cum placito regis*.

(Vervolg en slot hierna.)

(1) [illegible] 1817, [illegible] eeuwfeest der hervorming.

(2) [illegible] *Beiträge zur Kirchengeschichte des neunzehnten Jahrhunderts* [illegible] door de Beijersche regering, op daarin [illegible] geene rede [illegible] enkel [illegible]

(3) Breve van 26 sept. 1835.

(4) *Exposé de la conduite du [illegible] Cologne.* [illegible]

RUSLAND.

Warschau, 3 febr. De statuten der [illegible] opgerigte maatschappij voor den aanleg eener ijzerbaan van Warschau naar de Oostenrijksche grens, zijn door den Keizer bekrachtigd. De weg zal over Grodzisk, Skierniewice, Rawa, Tomaszew, Petrikau, Radomsk, Czenstochau, Zarki, Dembrowa, en de naburige kolenmijnen naar Przemsza loopen. De voordeelen der deelnemers zijn hoofdzakelijk gegrond op het vervoer van zout, steenkolen, ijzer, zink, steenen, kalk, hout, granen, brandewijn en andere voorwerpen, die uit dat gedeelte des lands komen, hetwelk alle verkeer met Warschau mist, of wier vervoer langs den Przemsza en Weichsel te langzaam en te kostbaar is. Het benoodigde kapitaal is op 21 millioen Poolsche guldens (de Poolsche gulden bedraagt ongeveer 6 stuivers Nederlandsch) geraamd. *(P. St. Z.)*

ITALIË.

[illegible] en grootendeels afhangen van het Oostenrijksche kabinet. De correspondentie tusschen den pauselijken stoel en dat kabinet is sinds de ontvangst der gezegde nota nog veel levendiger. *(Fr. M.)*

DUITSCHLAND.

De Pruissische *Staats-Zeitung* behelst eenen brief uit Frankfort, waarin men leest: »Wat nu België betreft, zoo *schijnt* het ten minste, gewapenderhand zijn vermeend regt te willen verdedigen. Echter mag het nog wel in twijfel worden getrokken, of de Belgische regering eene zoo groote verantwoordelijkheid op zich zou willen laden. Het uur van ernstige beslissing is voor België gekomen. Het onderwerpt zich aan de uitspraak der conferentie, en verzekert zich daardoor [illegible], welvaart, of het slaat eenen weg in, die tot iets zeer verschillends kan leiden."

— De bondsvergadering zal waarschijnlijk in deze maand hare zittingen hervatten.

Uit Hannover schrijft men, dat, bij de benoeming der leden van den staatsraad, de staatkundige meening derzelve bijzonder schijnt in acht genomen te zijn. Het proces der Göttingsche professoren zal denkelijk het eerste onderwerp van de beraadslagingen des staatsraads uitmaken.

Göttingen, 3 febr. Zonder dat de zes professoren, die, van [illegible] af, alle deelneming aan de verkiezing van eenen [illegible] afgevaardigde weigerden, bij de tegenwoordige verkiezing op[illegible] ren, is er met 17 tegen 3 stemmen besloten, *thans*, nu er [illegible] dat men door de verkiezing de opheffing der grondwet er[illegible] *kiezen.*

OOSTENRIJK.

Clausenburg, 15 *jan.* In deze streken is een hooge ouderdom geene zeldzaamheid. In het graafschap Zarander stierf onlangs een Wallacher, *Juon Graza*, 120 jaren oud. Zijn sterke en gezonde ligchaamsbouw liet nog een langer leven onderstellen, doch bij eenen val wondde hij zich doodelijk. Hij laat eenen honderdjarigen zoon na, die zijne bezigheden nog steeds ijverig volbrengt. (*K. Z.*)

PRUISSEN.

De *Allgemeine Zeitung* behelst het volgende berigt uit Keulen, 1 febr.: »De ligte troepen der 14de en 15de divisie hebben bevel, onverwijld naar de grenzen te marcheren. Heden trokken reeds eene afdeeling uhlanen en vier stukken geschut hier door. De krijgsreserve is in vier dagen verzameld en met de grootste bereidwilligheid opgekomen; ik geloof niet, dat zulks in eene andere provincie vaardiger toegegaan zijn zou. Gij ziet, het is met den geest der Rijnlanders niet zoo slecht gesteld!"

Keulen, 8 *febr.* Bij de hoofdbepalingen van het tusschen Pruissen en Holland gesloten handelsverdrag, welke de Nederlandsche bladen mededeelden, kunnen wij er nog eenige gewigtige voegen, die wij uit goede bron hebben vernomen:

1°. Voor koffij, tabak, specerijen, thee, haring en brandewijn zal, bij invoer uit Holland, de tegenwoordige tol nooit worden verhoogd.

2°. Wijn, uit Holland komende, wordt den wijn-groothandelaren in de staten des tolverbonds tegen het relatief rabat gelaten, zonder dat er eenig bewijs van onmiddellijke ontvangst uit het oorspronkelijk land noodig is.

3°. Van Pruissische zijde wordt de concessie tot aanlegging eener ijzerbaan naar de Hollandsche grenzen beloofd, ingeval er eene zoodanige ten gevolge der aanlegging eener Hollandsche baan tot aan de Pruissische grens mogt worden bedoeld.

4°. De bepaalde Rijn-tol van 131 cents per 50 Nederl. ponden voor de Bergvaart zal op de helft verminderd, en die van 9 cents op de Thalvaart geheel opgeheven worden voor alle goederen tot den Rijnhandel behoorende, die uit de havens van Amsterdam, Rotterdam en Dordrecht komen.

5°. De voortbrengselen en fabrikaten des tolverbonds zullen in Holland dezelfde voorregten genieten, [illegible] staten.

Het thans gesloten verdrag geldt tot het laatst van december 1841, en wordt van dan af steeds stilzwijgend voor een jaar verlengd, wanneer het niet zes maanden vooraf opgezegd is. (*Köln. Zeit.*)

ENGELAND.

Londen, 6 *febr.* Na de opening der zitting van het parlement, zijn gisteren in de beide huizen, volgens gewoonte, terstond adressen van antwoord op de openingsrede voorgesteld, die slechts een weerklank van deze aanspraak waren. Deze adressen hebben geenen tegenstand van eenig gewigt ontmoet. In het huis der gemeenten is één enkel amendement voorgesteld, en wel van den kant der bewegings-partij, bij monde van den heer *Duncombe*. Hetzelve strekte, om eene uitbreiding van de parlementaire hervorming als noodzakelijk aan te bevelen. Na eenige beraadslaging, is hetzelve verworpen met eene meerderheid van 426 tegen 85 stemmen.

Onderscheidene sprekers hebben het vraagstuk van de afschaffing der graanwetten aangeroerd. Het heeft velen bevreemd, dat daarvan met geen enkel woord in de openingsrede gewaagd is. De ministers hebben te kennen gegeven, dat de *meesten* hunner *voor* eene verandering dier wetten zijn. Het bewind schijnt zich, ten aanzien van dit belangrijke vraagstuk, voor alsnog tot niets te hebben willen verbinden.

— In het hooger huis verzocht lord *Durham*, dat, voor en aleer men tot de orde van den dag, en de beraadslagingen omtrent het adres, overging, de minister de stukken ter tafel wilde brengen, aangaande zijn bestuur in Kanada.

Lord *Melbourne* betnigde echter, dat de ministers geenen genoegzamen tijd hadden gehad, om al die stukken te onderzoeken, doch zeide er niet tegen te hebben die ter tafel te brengen, zoodra dezelve behoorlijk waren [illegible] en in orde gebragt.

[illegible] *Wellington* was, even als verschillende andere leden, hoogst tevreden [illegible] de mogendheden tot het eindtractaat tusschen Holland en België [illegible], doch hij hoopte, dat men niet uit het oog mogt verliezen, wat [illegible] omtrent de scheiding tusschen Holland en België was bepaald, [illegible] België, een onafhankelijke staat wordende, eene perpetuele neutraliteit [illegible] bewaren. In het handelstractaat met Oostenrijk zag zijn lordschap [illegible] uitstekende voordeelen niet, daar hetzelve in niets van de vroegere [illegible] verschilde, dan dat het de vrije vaart op den Donau veroorloofde.

Lord *Brougham* liet zich hevig uit [illegible] Indië, en laakte niet alleen het bestuur aldaar, maar stelde [illegible] der Engelschen in dat gedeelte der wereld in een even dwaas als [illegible] daglicht. Omtrent de zinsnede in de aanspraak van H. M., aangaande de afschaffing der slavernij in de Engelsche bezittingen, merkte hij aan, dat dezelve geenszins zoo volledig was, als men haar deed voorkomen, daar op Mauritius, eene kolonie der kroon, nog 80,000 à 90,000 menschen in slavernij zuchten. Ierland schilderde hij, als ter prooi aan moord en wanorde, alwaar men voor eenen geringen prijs een' mensch van het leven kan berooven. Nadat nog verschillende andere leden het woord hadden gevoerd, is de vergadering tot donderdag aanstaande geadjourneerd.

Ook in het huis der gemeenten toonde men zich in verschillende opzigten ontevreden over de aanspraak van H. M.

O'Connel voer smadelijk uit tegen het eind-traktaat tusschen Holland en België. Volgens hem, mogt en kon men de bewoners van Luxemburg en Limburg niet onder het bestuur van Holland brengen, daar zij zulks niet begeerden. Later heeft de minister *John Russell* hem daaromtrent teregt gewezen, door te betoogen, dat de afstand der genoemde provinciën, bij aanneming van het traktaat der 24 artikelen, door vorst *Leopold formeel* geschiedde, en zulks dus *geenszins* met het regt der volken streed, en hij geloofde de bevolking van dezelve geenszins zoo afkeerig van den koning der Nederlanden, als men het wilde doen voorkomen.

De minister voegde er bij, dat elk, die in de rust van Europa belang stelde, reden had, zich geluk te wenschen met de eindschikking tusschen Holland en België.

Toen men de beraadslagingen reeds geëindigd geloofde, stond sir *Robert Peel* op en hield eene lange redevoering, waarin hij vooral over de zaken van Indië sprak, en de aldaar gesloten overeenkomsten, die tot krijgsbewegingen aanleiding geven, waarvan in de troonrede wordt gesproken, laakte. Hij zeide, dat de gezegde overeenkomsten bestonden in eene triple-alliantie tusschen Engeland, *Runjeet-Singh*, en de uit zijn rijk verdreven shah *Soojah-Ool-Moolk*, waarbij de vrienden en vijanden van eene der drie partijen ook de vriend of de vijand der beide anderen zou zijn. Deze overeenkomst bevatte te gelijk, om den shah *Soojah* in het rijk zijner voorvaderen, waaruit hij in 1809 door zijne eigen onderdanen werd verdreven, te herstellen. Hoe kon dus, vroeg sir *Robert*, in de troonrede van de herstelling der betrekkingen met den shah van Perzië worden gesproken? — De spreker laakte, met betrekking tot de gebeurtenissen in Kanada, het flaauwe gedrag van het Noord-Amerikaansche gouvernement.

Het was, zeide hij, niet genoeg, te zeggen: »onze wetten zijn te zwak, om zulke strooperijen voor te komen, maar wij hebben er geen deel aan." Wat liet de generaal *Jackson* aan het Spaansche [illegible] Indianen van den kant der Floridas [illegible] grondgebied der Vereenigde Staten. »Indien gij geene order onder uwe onderdanen kunt houden, zullen wij het komen doen."

Londen, 7 *febr.* Het huis der lords heeft gisteren geene zitting gehouden. In dat der gemeenten hebben verschillende motiën plaats gehad, en is een aantal petitiën ingeleverd.

De heeren *Buller* en *Wood* bragten ter tafel het ontwerp van het adres van antwoord op de troonrede van H. M. de koningin. In de discussiën, betrekkelijk de paragraaf over Holland en België, heeft de heer *Hume* den ministers gevraagd, of de kopijen van het voorgestelde traktaat aan het huis zouden worden medegedeeld.

Lord *Palmerston* antwoordde, dat dezelve ten spoedigste zullen worden in gereedheid gebragt en aan het huis bekend gemaakt, voor zoo verre zulks nog niet reeds is geschied.

Vervolgens vroeg de heer *Hume*, of men moest verstaan, dat het huis het gebruik van magt, hetwelk in een der protocollen is uitgedrukt, en waartoe de vijf mogendheden alsdan hunne toevlugt zullen nemen, zal moeten sanctioneren?

Lord *Palmerston* antwoordde [illegible] dit stuk geen protocol was, maar wel eene nota, en dat, indien het huis het adres aannam, het zich niet verder verbond, dan tot de goedkeuring van het traktaat zelf. Nadat de heer *O'Connell* nog het woord had gevoerd, werd het adres van antwoord aangenomen, en de vergadering tot morgen geadjourneerd, als wanneer hetzelve aan H. M. zal worden aangeboden.

FRANKRIJK.

Parijs, 7 *febr.* De kosten, welke de bemoeijingen der twee groote partijen, het ministerie en de oppositie, om op de verkiezingen te werken, haar veroorzaken, zijn verbazend. Onder anderen wil men [illegible], dat het *Journal des Debats* alleen wekelijks 18,000 [illegible] voor de buitengewone exemplaren, welke van dit [illegible] worden. *La Presse* zou dagelijks 8,000 exemplaren meer [illegible].

— Het dagblad van Metz [illegible] sterk over den maatregel van het Pruissische gouvernement [illegible] verbod van den uitvoer van paarden over de [illegible] van Pruissen. Men rekende, dat er meer dan 500 [illegible] Deensche paarden, voor rekening van Fransche [illegible] die door Pruissen waren doorgevoerd, thans hunne [illegible] konden bereiken.

[illegible], 8 *febr.* De aanstaande verkiezingen houden bij voortduring de algemeene aandacht bezig. Van alle kanten wordt men overstroomd met vlugschriften, welke daartoe betrekking hebben, en op den geest der kiezers moeten werken. De heer *Guizot* heeft reeds eene soort van proclamatie in het licht doen verschijnen, waarbij hij de kiezers ten sterkste aanspoort, om hunne keuze uitsluitend op mannen der coalitie te doen vallen.

— Bij koninklijk besluit, is de heer *Persil*, voorzitter van de adminis-

tratie van de munt, uit deze betrekking verwijderd. Men wil, dat dit het eerste voorteeken is van eene algemeene afzetting der ambtenaren, die der coalitie zijn toegedaan.

— Gisteren is de republikeinsche *National* in beslag genomen. Naar men zegt, moet dit toe te schrijven zijn aan een artikel over België, waarin toespelingen worden gemaakt op eene Buonapartische zamenzwering. Dit laatste verkrijgt meerdere waarschijnlijkheid, dewijl ook de *Presse* van het bestaan eener zoodanige zamenzwering melding maakt. Genoemd dagblad voegt ook nog daarbij, dat op de Belgische grenzen een groot aantal mannen van een slecht uiterlijk zijn opgemerkt, die zich in verband pogen te stellen met de onder-officieren van het Fransche leger. Voorts spreekt men van een vlugschrift van prins *Lodewijk Buonaparte*, dat eerlang te Londen in het licht zal verschijnen.

— Gisteren moeten de ambassadeurs der noordsche mogendheden eene langdurige bijeenkomst met den graaf *Molé* gehad hebben, waarin levendig over de Hollandsch-Belgische kwestie moet gehandeld zijn. Dienzelfden avond is de graaf *de Pahlen*, Russisch gezant alhier, door Z. M. in een bijzonder gehoor ontvangen.

— Omtrent de bijeentrekking van eene Fransche legermagt op de Belgische grenzen, wil een der Parijsche dagbladen weten, dat dit niet geschiedt met het oogmerk om België tegen Holland te beschermen, maar wel, om, in geval dat er in België, ten gevolge van den tegenwoordigen staat van opgewondenheid der gemoederen, een opstand mogt uitbreken, denzelven met kracht van wapenen te helpen bedwingen; terwijl de vertegenwoordigers der groote mogendheden zich zouden verbonden hebben, om, onder geen voorwendsel hoegenaamd, geenen enkelen Hollandschen of Pruisischen soldaat op een ander grondgebied te laten doordringen, dan op dat, hetwelk door de conferencie aan België is ontzegd.

— Men spreekt alhier van nieuwe wapeningen tegen Mexico. Ook moeten [illegible] uit Toulon bij het ministere van oorlog ontvangen zijn. [illegible]

BELGIË.

Brussel, 7 *febr.* De *Précurseur* behelst, bij gelegenheid van de jongste troonrede van H. M. de koningin van Engeland, een betoog, waarin, voor het eerst in een Belgisch dagblad, de tegenstand tegen de besluiten der Londensche conferencie voor onmogelijk wordt verklaard.

Brussel, 9 *febr.* In eene conferencie van gisteren, tusschen lord *Hamilton Seymour* en den minister van buitenlandsche zaken, heeft de Engelsche gezant andermaal aangedrongen op de uitvaardiging van een bevel aan het Belgische leger op de uiterste grenzen, om tot op eenen afstand van twee uren van de grenzen terug te trekken, even zoo als het Nederlandsche gouvernement eene dergelijke terugtrekking heeft doen bewerkstelligen; velen zijn in de verwachting, dat aan deze vertoogen zal worden voldaan.

De Fransche gezant heeft dezen morgen eenen buitengewonen koerier met depeches [illegible] daarop heeft hij zijnen secretaris [illegible] naar het kasteel te Laeken, alwaar de koning zich bevindt. Hij zelf, hoewel ongesteld, heeft zich vroegtijdig naar het ministerie van buitenlandsche zaken begeven, alwaar hij een zeer lang onderhoud met den heer [illegible] Na dit onderhoud, heeft deze minister zijne [illegible] *Willmar* en *Nothomb* doen bijeenkomen; de spoed, waarmede dit alles geschied is, geeft alle reden, om te gelooven, dat de mededeeling van den baron *Serrurier* van het *uiterste* gewigt moet zijn geweest.

— De *Politique* bevat eene particuliere correspondentie uit deze hoofdstad, van den 5den dezer, waarin men, onder anderen, het volgende leest:

» Het is zeer waarschijnlijk, dat de Londensche conferencie niet op het door haar genomen besluit zal terugkomen. De meerderheid is blijkbaar gestemd te voordeele van koning *Willem*, en verlangde niets dan zijne toetreding, om een einde aan den tegenwoordigen staat van zaken te maken. Nadat zij die toetreding verkregen heeft, zal zij zich, naar alle waarschijnlijkheid, tegen alle wijzigingen verzetten, welke België nog mogt vragen. Deze toetreding, gepaard met de schorsing onzer kamers en het vertrek der Oostenrijksche en Pruisische gezanten, heeft wonderbaarlijk de denkwijze van eenige onzer vertegenwoordigers veranderd. Achttien hunner, die tot het jongste voorstel van den heer *Dumortier* waren toegetreden, hebben hunne handteekening teruggenomen, ten gevolge van eene bedreiging van den heer *de Theux*, om zich uit het ministerie te verwijderen. Van den anderen kant, beginnen de vertegenwoordigers der provincie Antwerpen, wier tegenstand zeer levendig zoude geweest zijn, indien de tol op de Schelde dadelijk door den handel zoude moeten voldaan worden, zich kalmer te betoonen, nadat zij overtuigd zijn, dat het gouvernement niets anders zal kunnen doen, dan daarvoor eene algemeene belasting in de plaats te stellen, welke op het jaarlijksche budget zal gebragt worden." — Ook de *Commerce Belge* meent, dat de bovenstaande bijzonderheden met de waarheid overeenkomstig zijn.

NEDERLANDEN.

[illegible] *Amsterdam*, 10 *febr.* » Omtrent de nieuwe [illegible] kan ik u melden, dat dezelve hier tot nog toe [illegible] de aanmerking maken, dat het gouvernement, zonder steeds gelden uit nieuwe leeningen te putten, de interessen der vorige bezwaarlijk zou kunnen betalen. Anderen vragen: wat is er geschied met de millioenen, welke voor spoorwegen opgenomen zijn? Terwijl weder anderen met eenen spotachtigen glimlach spreken over den overvloed aan specie, welke er in de landskantoren heerscht, en de voortdurende bekommeringen, te Amsterdam inzonderheid, hoe de geldmassa's te bergen." (Soortgelijke bekommering moet ook elders, onder anderen te Nijmegen, in de maand december, eene bijzondere hoogte hebben bereikt. Er werd zelfs gesproken van aanvragen, die men teen uitstellen moest, omdat men bezig was het kantoor te stutten, hetwelk onder den last des gouds dreigde in te storten).

Heusden, 9 *febr.* Dagelijks is men alhier bij het artillerie-reserve-park onafgebroken bezig met het inladen en afzenden van geconfectioneerde munitiën, bestemd voor het leger te velde. Een gedeelte van dat park is voor eenige dagen naar Esch vertrokken, en verder naar Vucht. Heden morgen, omstreeks 9 ure, hoorde men van hier in eene zuidelijke rigting eenige zware schoten, zonder dat het voor alsnog bekend is wat dit geweest zij.

P. S. Zoo even verneemt men, dat de te Udenhorst gekantonneerde troepen practische oefeningen gehouden hebben. Op het oogenblik marcheert hier een detachement binnen, ten geleide van eenige militairen uit Maastricht, voor de strafdivisie bestemd. Op hunnen weg hebben zij niet het minste letsel gehad, zelfs geenen vijand gezien.

Arnhem, 11 *febr.* Met leedwezen vernemen wij, en zal zekerlijk met ons de burgerij vernemen, dat hij, die, gedurende vele jaren, hare belangen trouw en ijverig behartigde, de burgemeester dezer stad, zijn ontslag heeft gevraagd. Arnhems menigvuldige verfraaijingen en belangrijke nieuwe gebouwen spreken, beter dan wij zouden kunnen doen, voor deszelfs bestuur; waaronder tevens de stedelijke financiën, zonder buitengemeen bezwaar der ingezetenen, steeds in bloeijenden staat verkeerden. De algemeene achting, welke dan ook de burgemeester geniet, zal gewisselijk onverminderd den heer *Weerts* bij zijne terugtreding in het ambteloze leven volgen. Dubbel betreurenswaardig evenwel zou die aftreding zijn, indien men zich niet vleijen mogt, dat bij de voorziening in dezelve, het belang der stad Arnhem meer dan eenige politieke gezindheid, een onafhankelijk karakter meer dan ondergeschiktheid, de achting en genegenheid der burgerij meer dan de persoonlijke tevredenheid van hoogere ambtenaren in aanmerking zullen komen.

Nijmegen, 8 *febr.* Het schijnt, dat onze regering geenen oorlog voorziet, of liever de stelligste verzekeringen van de handhaving van den vrede heeft, dewijl bij de verschillende legerkorpsen aanschrijving is gekomen, dat de onder-officieren en manschappen, die zich geneigd betoonen en er zich toe aanbieden, om dienst te nemen bij de troepen onzer overzeesche bezittingen, gedurende dit jaar hiertoe kunnen overgaan.

Te Kleef is bij het bestuur aanschrijving gekomen, om te zorgen voor kwartieren voor de Pruissische troepen, die aldaar in den loop dezer week zouden aankomen.

Kampen, 9 *febr.* De redactie van een der nieuwsbladen der residentie heeft de sledevaart aldaar bezongen in eene ode, waarin men het volgend couplet aantreft:

Wat schitterende pracht! Hoe rijk en uitgelezen!
Versiert dees nar en paard! Wie zou de rijder wezen?
[illegible] dame zijn, die deze slee omvat?
[illegible] en bont ooit grooter schat?
[illegible]
[illegible]
[illegible] als groot,
Bestiert het moedig ros — is mede feestgenoot.
Hoe oogverblindend schoon zijn niet die zilvren bellen,
Die als een harmonie dit feestvermaak verzellen!
Hoe keurig niet dat kleed van 't edelst sabel-bont,
En dat van tijger-vel, uit het andre halfrond!
Wat overvloed van pels, uit Noord en Oost verkregen,
Wordt hier ten toon gespreid! Wat blijk van voorspoeds-regen!
De adel viert een feest in nationalen trant,
En tuigt daarbij niet min den rijkdom van ons land.

— Wie zou bij zulke schitterende bewijzen van rijkdom nog over geldgebrek durven klagen? (*Kamp. Cour.*)

Stedelijke Publicatien.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der stad Arnhem, ontvangen hebbende een verzoek van *Franciscus Tackelduij*, Mr. smid, strekkende om in de Koningstraat, Wijk F. no. 12, tusschen het erf van den Mr. slager *Hirschman* en dat van Mejufvrouw *van Bommel* (stadskazerne) eene smederij en smidswinkel te mogen oprigten.

Noodigen hiermede alle degenen uit, die mogten vermeenen zich over de uitoefening van opgemeld bedrijf ter aangetogene plaatse te moeten bezwaren, die bezwaren vóór den 16den van deze maand schriftelijk aan H. Ed. Achtb. in te dienen; zullende op bezwaren, na dien tijd ingebragt, geen acht geslagen worden.

En zal deze worden afgekondigd en aangeplakt ter plaatse, binnen deze stad gebruikelijk.

Arnhem, den 5den Februarij 1839.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der stad Arnhem brengen hiermede ter kennis van de belanghebbenden, dat door den heer staatsraad, gouverneur dezer Provincie, is executoir verklaard het *suppletoir kohier van het Patentregt* over het dienstjaar 1838 en 1839, *als kwartaals*, en dat hetzelve ter invordering aan den heer ontvanger der directe belastingen alhier is ter hand gesteld.

Vermanende een iegelijk, zulks aangaande, om ter minste tijd [illegible]

En zal deze worden afgekondigd en aangeplakt ter plaatse [illegible]

Arnhem, den [illegible] Februarij 1839.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 10 Feb. 3 El 1 Palm 0 Duim; gewassen 145 Duim; gevallen 0 D.
Den 11 Feb. 3 El 7 Palm 5 Duim; gewassen 65 Duim; gevallen 0 D.

Advertentiën.

Mijne geliefde Echtgenoot, *JOHANNA CATHARINA SIBINGA*, beviel heden voorspoedig van eenen ZOON.

WADDINGSVEEN, den 8sten Februarij 1839. — *A. C. VAN ELDIK THIEME*, *Predikant.*

Heden overleed, tot onze groote droefheid, ons zeer geliefd eenig ZOONTJE *THEODORUS ADRIANUS*.

WILLEMSOORD, den 4den Februarij 1839. — *H. DE VAYNES VAN BRAKELL*, *J. C. DE VAYNES VAN BRAKELL*, *geb. van Grovestins.*

Heden avond overleed onze waarde Vader en Behuwdvader, de Heer *JAN GROOTENHUIS*, aan een allengskens toegenomen verval van krachten, in den ouderdom van bijna tachtig jaren.

ARNHEM, den 5den Februarij 1839. — *D. GROOTENHUIS*, *Lutt. ter see.* *E. H. GAMELKOORN*, *P. GAMELKOORN*, *Geb. GROOTENHUIS.*

Dienende deze voor bijzondere kennisgeving aan familie, vrienden en bekenden.

Heden nacht om 1 uur, overleed, tot onze bittere droefheid, ons jongste kind en dochtertje *DOROTHEA MARIA ELISABETH*, oud ruim achttien maanden.

DIEREN, den 8sten Februarij 1839. — *Mr. E. E. HOOGLANDT*, *D. M. E. HOOGLANDT*, *Geb. RENKE.*

Op den 8sten Februarij [illegible] in den ouderdom van [illegible] de Hoog Welgeboren Vrouwe, *CHAR[illegible] SOPHIA Barones van HEECKEREN*, *Douairière* den Heere *ROELOF WOLTER HARMEN Baron van BROECKHUISEN.*

---

† † † Op Zaturdag den 23sten Februarij 1839, des avonds ten 6 ure, zal, ten huize van den Kastelein *J. P. FLORUSSEN*, aan de Steenstraat onder *Arnhem*, door den Notaris Mr. *GERARD VAN ECK*, bij toeslag, worden geveild.

Eene WEIDE onder *Arnhem*, in *het Arnhemsche broek*, ten noorden van de Broekstraat, gelegen; Kadaster-Sectie D. Nos. 229 en 230, groot 3 Bunders en 10 Roeden. Ingezet op ƒ 2839.

Waarvan aanwijzing en nadere inlichting te bekomen is bij den eigenaar *PAUL BAERENDS*, aan den Velpschen weg, onder *Arnhem.*

---

† † † De Notaris *W. HOEF*, te *Arnhem*, q. q. zal op den [illegible] Februarij 1839, des namiddags ten 5 ure, [illegible] op de Steenstraat aldaar, publiek doen inzetten en verkoopen:

Een nieuw gebouwd, hecht en sterk [illegible] en ERVE, den *Vlashof* genaamd, met STAL en [illegible], en daaraan gelegen TUINGROND, te zamen groot [illegible] Roeden en 90 Ellen, zeer gunstig gelegen in het aangename dorp *Velp*, bij *Arnhem*, Kadaster Sectie D, N°. 600 en 601, in eigendom bewoond door den Mr. Wagenmaker *H. VAN EEST*. — In eigen gebruik te aanvaarden op 1°. Mei aanstaande.

Dit perceel is dagelijks te zien, en zijn nadere informatiën te bekomen bij genoemden Notaris.

---

† † [illegible] den 23sten Februarij 1839, des avonds om 6 uur, zullen, [illegible] van *J. P. FLORUSSEN*, aan de St[illegible] te *Arnhem*, publiek bij inzet worden geveild:

Twee naast [illegible] staande HUISJES en ERVEN, met aangelegen [illegible]NEN, staande en gelegen aan den *Klarendalschen* we[illegible]der *Arnhem* [illegible] *HARMSEN* en *H. B[illegible]UWER* [illegible] 602 en 603.

Na[illegible]erigt bij den [illegible] *FR*[illegible] bij wien tevens te [illegible] HUIS [illegible]HUUR, aan het [illegible] plein, bevattende [illegible] meestal behangen [illegible] twee domestiquen[illegible] etc.

---

† § † De Notaris *R. A. J. VAN ITTERSUM*, te *Brummen*, q. q. zal op den 22sten Februarij en den 8sten Maart 1839, des voormiddags ten 10 ure, aan het Logement *het Kroonhout* aldaar, publiek doen inzetten en verkoopen:

1o. Een in het jaar 1837 geheel nieuw gebouwd BURGERWOONHUIS, voorzien van *drie BENEDEN-* en *eene BOVENKAMER*, voorts KEUKEN en WASCHGOOT, gemerkt Letter D. N°. 5, met daarachter gelegen TUINGROND, te zamen groot 7 Roeden, Kadaster Sectie E, N°. 777. In eigen gebruik te aanvaarden op 1°. Mei aanstaande.

2o. Een stuk BOUWLAND, *de Goudakker* genaamd, aan het voorgaande gelegen, groot 15 Roeden en 10 Ellen, Kadaster Sectie E, Nos. 399 en 400. Te aanvaarden op den [illegible] November aanstaande.

Beide perceelen zeer gunstig gelegen in het dorp *Brummen*, aan den Straatweg, tusschen *Arnhem en Zutphen*.

Deze perceelen zijn dagelijks te zien, en zijn nadere informatiën te bekomen bij gezegden Notaris. — Brieven franco.

De Notaris Mr. *E. E. HOOGLANDT*, [illegible]derende te *Dieren*, Kanton en Arrondissement *Arnhem*, zal namens zijne Principalen, op Woensdag den 13den Februarij 1839, des voordemiddags om 11 uur, ten huize van den Kastelein *BRINKHORST*, in *de Kroon*, te *Dieren*, publiek met hoogen doen inzetten, en op Woensdag, den 27 en Februarij daaraanvolgende, finaal verkoopen:

Een HUIS en ERF, staande op het Schaar, bij *Dieren*, met het daarvoor liggend HOF- en BOUWLAND, 35 Roeden, en 10 Ellen, Kadastraal Sectie E. N°. [illegible], met de grootste breedte grenzende aan den Straatweg van *Dieren* op *Zutphen*, de beste gelegenheid opleverende tot het opbouwen van een Heerenhuis. — In eigen gebruik te aanvaarden 1°. Mei 1839.

Nadere informatiën ten kantore van genoemden Notaris. — Brieven franco.

TE HUUR OF TE KOOP,

om dadelijk te aanvaarden,

een zeer [illegible] de Nieuwstads-poort te *Zutphen* [illegible] GOED, [illegible]NING en TUINEN, beplant met exquise [illegible] voorts WEIDEGROND en VISSCHERIJ.

Te bevragen bij den Timmerman *HAMER*, of bij den Heer *J. GEELS*, beiden te *Zutphen* wonende.

VILLE D'ARNHEM.

Théâtre Français,

Mercredi 13 Février 1839:

N°. 10. DU L'ABONNEMENT (RENOUVELÉ):

LA SOMNAMBULE,

Comédie en 2 actes, melée de Chant, paroles de Scribe Mr. *Scribe* et G. Delavigne. Musique de *Doche.*

Précédé de:

LA MARRAINE (demandée),

Vaudeville en 1 acte [illegible]

[illegible] sera terminé par

UN TOUR DE FACTION,

Episode de 93, en un acte, par les Frères *Cogniard.*

On commencera à 6½ heures, pour finir avant 10 heures.

De [illegible] Stoomboot-[illegible]atschappij.

De dienst der Stoombooten [illegible]dam, Arnhem, Dusseldorp en [illegible] als volgt:

[illegible] Februarij:

Van *Ro[illegible]* naar *Arnhem* den 18, 21, 25 en 28, des morgens [illegible]

[illegible] naar *Dusseldorp* en *Keulen* den 19, [illegible] en 26, des [illegible] 7 ure.

Van *Keulen* naar *Dusseldorp* en *Arnhem* den 22 en 25, des morgens om 7 ure.

Van *Arnhem* naar *Rotterdam*, den 23 en 2[illegible], des morgens ten 9½ ure.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.